EL SOMNI DE CA LA DONA... CONVERSA AMB ALTRES ESPAIS DE DONES

Ca la Dona

En el marc del creixement de Ca la Dona, presentem aquesta taula rodona a les Jornades Feministes amb l'objectiu de conèixer les experiències d'altres espais de dones, sobretot pel que fa als punts següents.

1) La participació des de la diversitat d'interessos, desitjos, maneres de pensar, camps d'activitat, disponibilitat de temps i circumstàncies, etc. Com garantir la plena autonomia de la gestió dels espais en relació a les institucions; com abordar el finançament.

2) La idea de procés: un procés en marxa per crear un espai dedicat a la relació i la política entre les dones; un procés entès com a sèrie de processos en contínua evolució, que s'alimenten i fecunden mútuament.

3) La responsabilitat vinculada a compromisos concrets (tasques assumides de manera explícita i reconeguda per cada persona o grup) i compartida. El paper del voluntariat i de les persones assalariades, el paper i la relació amb els homes a la casa, si és que n'hi ha.

Els quatre espais que ens trobem en aquest acte tenim diferents característiques i maneres d'organització, però tots compartim la certesa que és molt important de tenir espais de dones, per a dones i potser, com diuen a l'*Entredós*, també espais entre dones. (més informació a www.caladona.org).

Fonthonrada, Gran Via, Casp... i ara, Ripoll?

Betlem Cañizar Bel. Comissió Ca la Dona

Ca la Dona actual fa temps que ha quedat petita i els grups i activitats, que cada cop són més, es troben amb menys i menys espai. Per això hem aconseguit la cessió durant cinquanta anys d'un edifici de titularitat pública, d'uns 1800 m² útils, a canvi de rehabilitar-lo. En un moment determinat, Tamaia –dones contra la violència– va donar la sortida a aquest projecte. Tamaia ja no podia continuar desenvolupant la seva feina a la casa actual, on la pressió de l'amuntegament dels grups i projectes començava a repercutir negativament tant en la seva feina com en la de la resta de grups i espais de la casa. Aquest edifici, situat al carrer de Ripoll de Barcelona, és una casa antiga, plena d'història, plena de racons, escales i pisos que s'han anat sobreposant, modificant i encaixant al llarg dels segles, per donar lloc a una construcció polimòrfica, molt adequada per a nosaltres. La rehabilitació, però, no serà senzilla, ni pel cost, ni pels requisits, ni pel que suposarà per a Ca la Dona de fer aquest trasllat, però també per a tot el Moviment Feminista.

Hi caldran moltes mans, moltes energies i il·lusions, la implicació i les idees de moltes dones i grups per dur endavant aquest projecte i, també, no cal dir-ho, molts diners. Una inversió en esforços i il·lusions que, per tenir sentit, haurà d'implicar-hi gran part del Moviment Feminista (voldríem dir *tot* el MF).

El repte, però, no és només la rehabilitació, sinó la manera com ho duem a terme, com serà Ca la Dona del carrer Ripoll?, quin serà el paper d'aquella Ca la Dona a Catalunya?, o com repercutirà en el Moviment Feminista? El context aquesta vegada és per a totes nosaltres un altre.

Per entendre aquest procés hem de tenir molt present certes característiques que fan que Ca la Dona sigui com és, perquè sense elles, el projecte possiblement perdria sentit. I perquè amb elles, el camí que hem de recórrer fins al carrer Ripoll es fa complex, però també inclusiu, enriquidor, divers, il·lusionador. Es tracta d'un seguit de característiques que fan que Ca la Dona sigui un espai de transgressió. Una d'elles, que sembla òbvia però que és molt rellevant en un espai multiforme com el nostre, és que pot representar coses diferents per a cada una de nosaltres en funció de quina sigui la nostra participació a la casa (com a espai de trobada esporàdica, com a espai de treball des d'un grup de dones, com a lloc d'acollida, d'assessorament, com a *segona casa*, etc.), i de quina sigui la manera com entenem la política i com ens hi situem (des dels partits, des de moviments socials autònoms, a espais mixtes, a altres grups de dones, etc.). De manera que hem de tenir en compte que el que cada una de nosaltres busquem, valorem o critiquem de Ca la Dona pot ser diferent, però que totes nosaltres som Ca la Dona.

Una altra d'aquestes característiques, relacionada amb l'anterior, és que a la casa es troben, convergeixen i dissenteixen dones i grups de perfil polític i sociocultural prou divers (i entenguem polític, en el text, com a participació en la *polis*, en la ciutat). En el treball des de la convivència –crisis incloses– amb una gran diversitat de dones, és una casa on descobrir la radicalitat de la diferència. Si la diversitat és legítima, si la diferència no suposa jerarquies, les estructures de poder trontollen.

Juntes hem viscut diferents processos de canvi i de creixement, hem guanyat i també hem perdut algunes coses en el camí, i ens hem convertit, al llarg d'una trajectòria de divuit anys, en un espai central del feminisme a Catalunya, i en un microcosmos d'experimentació d'alternatives polítiques. I ara som davant d'un moment en què podem créixer i madurar i en què el moviment feminista s'ha de veure amplificat. Però és també un moment que pot generar crisis i dificultats.

El fet que Ca la Dona vulgui ser la casa de totes i s'hagi fet a partir del treball de dones i grups tan diferents, ha suposat, durant tots aquests anys, que sigui central a la casa el manteniment d'una autonomia clara respecte dels partits polítics i les institucions públiques, però sense oblidar i exercint la nostra capacitat d'incidència des de la política del feminisme. Amb la incorporació a les institucions de dones feministes, i amb la visibilitat que al llarg de la darrera dècada han anat guanyant progressivament les polítiques per a les dones, l'autonomia ha continuat i ha de continuar caracteritzant-nos, sense que hi minvi la nostra capacitat d'acció, de crítica i d'incidència. I això encara més a la nova casa, que farà que Ca la Dona sigui més potent (amb més capacitat de poder fer) i, per tant, també més cobejada.

La nova casa tindrà sentit si continuem construint un projecte radicalment feminista compartit per cada vegada més dones i grups. Un espai que s'esforça per basar-se en la confiança i en la complicitat, un espai d'experimentació, de vivències, de "poder fer". Com diem en el fulletó, un espai des d'on canviar el nostre lloc en el món.

Però la nova casa serà, també, (si entenem que Ca la Dona ho és) un espai de conflicte. I aquesta possiblement sigui una altra de les nostres característiques. El fe-

minisme suposa un qüestionament de l'ordre social, però a més ens posa en conflicte a totes i cadascuna de nosaltres, la nostra identitat i la nostra manera de créixer i relacionar-nos amb el món (només cal pensar en les úlceres que s'obren amb debats com el del treball sexual). A això hem d'afegir que el treball en xarxa i des de la diversitat du també a la dissensió, una dissensió que serveix per enriquir-nos i desenvolupar-nos. Però si no situem la dissensió i el conflicte a l'arrel de l'experiència, en una societat que pretén precisament el mínim de dissensió, el desacord pot generar violències (qui no ha estat en assemblees on la discussió du a enfrontaments?). El treball des de l'equitat, des de la insubordinació de gènere, deixa espai per al dissentiment. I en un procés com el de la nova casa, llarg i que totes vivim com a crucial, una bona gestió de la crisi i el conflicte pot arribar a ser realment important, i pot esdevenir un gran repte.

Un altre dels elements característics de Ca la Dona n'és el funcionament. Les decisions passen per l'assemblea i per la comi (l'espai de gestió i decisió quotidiana) i es gestionen bàsicament des de secretaria (l'espai de treball remunerat). La comi té un funcionament obert, i per pertànyer-hi només cal tenir certa disponibilitat de temps i el compromís de fer feina. A la vegada, cada grup té el seu funcionament que no passa ni per la secretaria, ni per la comi ni per l'assemblea, però que ha de ser compartit per totes. La gestió passa també per altres llocs: les comis ampliades, els correus-e, les idees que arriben mitjançant vies diverses, etc., tot això que genera una xarxa que acaba confluint en els grups, la secretaria, la comi i l'assemblea. Treballem basades en tot un seguit de normes i criteris no escrits, que es van construint per la reflexió i la política diària, que acaben configurant un seguit de costums i una mena de sentit comú de la convivència a la casa, sense uns espais de control rígids. Seguim la política feminista que promou una participació i gestió poc jerarquitzada i normativitzada, i que es fa possible gràcies a la idea que Ca la Dona la fem i en tenim cura entre totes les que hi passem –i això s'aplica des de la neteja de plats i gots fins a la manera com es prenen les decisions–. Relacionat amb això, el treball remunerat tendeix a ser el mínim, ja que és el treball de totes el que ha de fer funcionar la casa.

Davant el procés de la nova casa, aquesta forma d'organització, com a experiència política transformadora que valorem però que també hem de millorar, es converteix en un altre dels reptes de futur: com farem possible aquest funcionament en una casa que, només pel que fa a l'espai físic, triplica l'actual? Què vol dir això a nivell econòmic? Com repercutirà una gestió més complexa a la secretaria, a la comi o a l'assemblea? Suposarà un major nombre de treballs remunerats i, si és el cas, com els sostindrem econòmicament? Generarà desequilibris en els diferents espais de gestió de la casa? I com continuarem fent que la casa sigui sentida com una casa? Com continuarem els grups compartint i fent nostres tots els espais? En definitiva, com farem per què Ca la Dona continuï sent Ca la Dona, però amb més grups, sòcies, projectes, espais, etc.?

Podríem omplir més i més pàgines recollint els reptes que se'ns plantegen davant el Projecte de la nova casa (segur que totes tindreu al cap, per exemple, el finançament). Queda molt per fer, i és millor que ho anem definint totes plegades. Continuant amb el treball en xarxa, des de la transparència i la confiança, des de l'autonomia, des de les diferències, des del consens i la dissensió, des del posarnos en qüestió, amb la indispensable reunió de les idees i il·lusions, dels treballs i els esforços de cada cop més dones i grups.